

BESZÁMOLÓ SZAKBIZOTTSÁGI RENDEZVÉNYRŐL "Pódiumbeszélgetések a Minőségről" sorozat

- Időpont:** 2022. február 16, szerda, 14:00 – 15:45
- Helyszín:** Online
- Szervezők:** EOQ MNB Minőségrendszerek, Közigazgatási és Fogyasztóvédelmi, Építésügyi, Oktatási és Terminológiai, valamint Egészségügyi és Szociális Szakbizottságok
- Téma:** **Áldás vagy átok, avagy a betegjogokból fakadó gyakorlati és minőségügyi kihívások**
- Előadó:** **Prof. Dr. Felszeghi Sára**, c. egyetemi tanár

Az esemény moderátora:

Prof. Dr. Veress Gábor egyetemi tanár

Dr. Felszeghi Sára előljáróban emlékeztetett rá, hogy a 80-as évek végének és a 90-es évek elejének gazdasági-társadalmi változásai az egészségügy területét sem hagyták érintetlenül: míg a korábbi orvos-beteg kapcsolatot főleg paternalista viszonyok jellemezték, a változásokkal előtérbe kerültek a betegjogok. Ezeket a változásokat a jogrendnek is követnie kellett, így született meg az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény.

Az egészségügyi törvény célja és feladata:

- Keretet biztosít egy alapvető alkotmányos joghoz.
- Elősegíti az egyén és ezáltal a lakosság egészségi állapotának javulását.
- Hozzájárul a társadalom tagjai esélyegyenlőségének megteremtéséhez az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésük során.
- Megteremti annak feltételeit, hogy minden beteg megőrizhesse emberi méltóságát és önazonosságát.
- A betegek és az egészségügyben dolgozók jogait és kötelezettségeit részletesen rögzíti.
- Lehetőséget ad a szakma szabályainak érvényre juttatásához.

A betegjogok erőssége, hogy keretet biztosít egy alapvető alkotmányos joghoz, az egészséghez való joghoz. Lehetőséget biztosít a szakma szabályainak az érvényre juttatásához, a beteg döntési szabadsága széles körű, részletesen rögzíti a betegek és az egészségügyben dolgozók jogait, kötelezettségeit, biztosítja a megfelelő szintű és folyamatos hozzáférhetőség (24 órában) az egészségügyi ellátáshoz.

A törvény hiányosságai között megemlítendő, hogy csak a betegek jogaival foglalkozik részletesen és kiemelten, az orvosok jogai háttérbe szorulnak; az egészségügyi ellátók védelmét csak részben biztosítja. Sok helyütt hiányoznak a jogszabályok megvalósíthatóságának feltételei (a joghoz nem rendel eszközt). Nem mindig adottak a szabályok betartásának és kikényszeríthetőségének feltételei. Mivel Magyarországon területi ellátási kötelezettség van, a szabad orvos- és kórházválasztás joga a gyakorlatban nem biztosítottak feltétel nélkül. Az orvos-beteg partnerség kialakításában az oktatásnak (kommunikáció) van nagy szerepe. A jogok és kötelezettségek gyakorlati alkalmazásának helyessége és eredményessége a megfelelő eszközök biztosításától függ. Az előadó véleménye, hogy az emberek inkább a jogokkal, mint a köteleességekkel vannak tisztában. Néhány esetben fékek beépítésére van szükség: például Amerikában nem kötelező a gyermekek védőoltása, de annak hiányában a gyerek nem mehet semmilyen közösségbe (óvoda, iskola). A fékek hiánya aránytalanná teszi a mindennapi gyakorlatban a jog alkalmazását.

Az elmúlt 25 évben sok minden megváltozott, ezért megérett az idő a törvény hozzáigazítására a mindennapi élet viszonyaihoz.

Ami a minőség és az egészségügy kapcsolatát illeti: megvannak a minőségi ellátás tárgyi és személyi minimumfeltételei. Amíg nem alakul ki maradéktalanul az orvos és a beteg közötti partneri viszony és együttműködés, addig a gyógyítás folyamata sem lehet teljes. A betegjogi képviselőhöz kizárólag a panaszokkal fordulnak a betegek, de hiányzik a pozitív észrevételek közzlése, amire szintén nagy szükség lenne.

Dr. Veress Gábor hozzászólásában kiemelte, hogy meg kell változtatni a szemléletet! Addig nem várható előrehaladás, amíg a minőségügy kérdését adminisztratív feladatnak tekintjük. Meg kell változtatni a minőségügyi kérdések megközelítésének módját, ami jelenleg az ipari tömeggyártásból indul ki. Ez a szemlélet azonban nem alkalmazható egészségügyi téren, ahol abból kell kiindulni, hogy maga a beteg a nem megfelelő. Itt a haszon az egészség, nem pedig a profit elérésében rejlik.

A rendezvény résztvevői egyetértettek abban, hogy ez a téma rendkívül szerteágazó, így egy egész napos konferencia megrendezése is nagyon indokolt lenne.

Budapest, 2022. február 17.

Összeállította: *Várkonyi Gábor*